

Regulamin Zarządzania Ryzykiem w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie

ROZDZIAŁ I

Zasady ogólne

§1

1. Regulamin zarządzania ryzykiem opisuje przyjęty w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie model zarządzania ryzykiem.
2. Zarządzanie Ryzykiem w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie jest kluczowym elementem ustanowionej w instytucji kontroli zarządczej.
3. Zadaniem zarządzania ryzykiem w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie jest poprawa funkcjonowania Instytucji we wszystkich obszarach działania oraz ograniczenie skutków ewentualnych zdarzeń niepożądanych do minimalnego poziomu, w szczególności w zakresie efektywności zarządzania wszystkimi zasobami, zapewniania ochrony majątku oraz ochrony wizerunku.
4. Przez Ryzyko rozumiemy zdarzenie o określonym prawdopodobieństwie, którego wystąpienie może mieć negatywny wpływ na realizację założonych celów, planów i zadań Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie.
5. Celami głównymi zarządzania ryzykiem są:
 - a. Usprawnienie procesu planowania;
 - b. Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągania oczekiwanych celów;
 - c. Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej;
 - d. Zapewnienie dyrektorowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie otrzymywania na czas wczesnej informacji zarządczej na temat zagrożeń dla realizacji celów i zadań;
 - e. Podniesienie jakości kontroli zarządczej oraz zapewnienie prawidłowego jej przebiegu.
6. Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie odbywa się według określonych zasad:
 - a. Spójności z przepisami prawa oraz wytycznymi w zakresie standardów kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych;
 - b. Powiązanie z celami i zadaniami Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie;

- c. Przypisanej odpowiedzialności;
- d. Proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności.

§2

Zarządzanie ryzykiem obejmuje następujące elementy:

- a. Identyfikację ryzyka;
- b. Ocenę ryzyka mającą na celu określenie możliwych skutków, prawdopodobieństwa i istotności wystąpienia danego ryzyka;
- c. Określenie akceptowalnego poziomu ryzyka;
- d. Określenie reakcji na ryzyko i wskazanie działań w celu zmniejszenia danego ryzyka do poziomu akceptowalnego wraz ze wskazaniem właścicieli ryzyka;
- e. Zapewnienie mechanizmów kontroli ryzyka;
- f. Wdrożenie środków zapobiegawczych i korygujących oraz monitorowanie i raportowanie.

ROZDZIAŁ II

Identyfikacja i ocena ryzyka oraz mechanizmy kontroli

§3

1. Przed przystąpieniem do identyfikacji ryzyka występującego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie, dyrektor instytucji ustala listę celów i zadań do realizacji, które tworzą plan działalności na dany rok.
2. Plan działalności sporządzany jest w zgodności z planem finansowym instytucji.
3. Przynajmniej raz w roku, najpóźniej do dnia 31 stycznia roku, na który sporządzany jest plan działań, należy opracować wykaz ryzyka, wraz z funkcjonującymi i proponowanymi mechanizmami kontroli, które mogą ograniczyć występujące ryzyko.

4. Podczas identyfikacji ryzyka, dokonuje się analizy wyników wcześniejszych kontroli oraz audytów, jak i wcześniejsze przypadki nieprawidłowości i niepowodzeń w zakresie realizacji celów.
5. Identyfikując ryzyko, dokonuje się w szczególności analizy:
 - a. Struktury organizacyjnej;
 - b. Sytuacji finansowej;
 - c. Liczby pracowników oraz ich kwalifikacji;
 - d. Zasad etyki w instytucji oraz ich przestrzegania;
 - e. Warunków pracy;
 - f. Możliwych zmian, które mogą zaistnieć w danym roku.

§4

1. Ocena ryzyka realizowana jest na podstawie przyjętego modelu oceny, który zapewnia porównywalności wyników we wszystkich obszarach funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie oraz ułatwia przetwarzanie indywidualnych oceny w celu stworzenia ogólnego profilu ryzyka.
2. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i skutków, a następnie ustalenia jego istotności.
3. Ocena prawdopodobieństwa oraz potencjalnych skutków wystąpienia ryzyka polega na nadaniu im wartości szacunkowych w przyjętych skalach jakościowo-ilościowych.
4. W ocenie ryzyka uwzględnia się możliwą częstotliwość zaistnienia ryzyka jako jednej ze wskaźników prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.
5. Na podstawie oszacowanego prawdopodobieństwa oraz skutków wystąpienia ryzyka określa się współczynnik istotności każdego zidentyfikowanego ryzyka.
6. Określenie istotności ryzyka umożliwia uporządkowanie ryzyka według kryterium ich znaczenia dla osiągania celów i realizacji zadań w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie.
7. Przygotowany katalog ryzyk, opracowany według kryteriów istotności wskazuje dyrektorowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie kierunki priorytetowe w zakresie podejmowanych działań.

8. Dla poszczególnych zidentyfikowanych i oszacowanych ryzyk określa się rozwiązania, które mają na celu ograniczenie prawdopodobieństwa lub skutków wystąpienia ryzyka.
9. Dyrektor określa akceptowany poziom ryzyka, biorąc pod uwagę ocenę istotności ryzyka.
10. Określenie poziomu istotności ryzyka wynika z:
 - a. Konieczności zaakceptowania ryzyka w obszarach, w których długofalowego korzyści przewyższają krótkoterminowe straty;
 - b. Uwzględnienia aktualnej sytuacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie;
 - c. Wysokości kosztów ograniczenia danego ryzyka.

§5

1. Podczas oceny prawdopodobieństwa ryzyka, uwzględnia się możliwą częstotliwość występowania zdarzeń. W przypadku czynności powtarzalnych uwzględnia się liczbę możliwych powtórzeń.
2. Jakościową ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka opiera się na oszacowaniu stopnia prawdopodobieństwa zaistnienia ryzyka, co polega na wyborze przez oceniającego jednego z pięciu możliwości, zgodnie z poniższą tabelą:

Punkta- cja	Opis	Prawdopodobieństwo [%]	Prawdopodobieństwo wyrażone opisowo
1.	Rzadkie	0-5	Zdarzenie może zaistnieć jedynie w wyjątkowych okolicznościach
2.	Mało prawdopodobne	6-15	Istnieje małe prawdopodobieństwo zaistnienia tego zdarzenia
3.	Średnie	16-50	Zdarzenie jest średnio możliwe
4.	Prawdopodobne	51-75	Wystąpienie zdarzenia jest wysoce prawdopodobne
5.	Prawie pewne	76-100	Oczekuje się, że takie zdarzenie nastąpi

§6

1. Ocena skutków wystąpienia ryzyka opiera się na analizie wyników oddziaływania na Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Janikowie oraz jego cele i zadania, jakie może zaistnieć przy danym rodzaju ryzyka.
2. Podczas oceny skutków wystąpienia ryzyka, uwzględnia się w szczególności:
 - a. Konsekwencje prawne;
 - b. Konsekwencje finansowe;
 - c. Konsekwencje organizacyjne;
 - d. Wpływ na wizerunek instytucji
 - e. Bezpieczeństwo pracowników.
3. Ocena jakościowa skutków zaistnienia ryzyka jest dokonywana przez wybór jednej z pięciu możliwości określonych w tabeli poniżej:

Punkta- cja	Opis	Kryteria			
		Finan- sowe[PLN]	organiza- cyjne	Ochrona zdrowia i bezpieczeń- stwa pracow- ników	Reputacja
1.	Nieznaczne	Mała strata finansowa 100	Krótkotrwałe zakłócenie działalności	Nieznaczne obrażenia	Nieliczne informacje w mediach lokalnych lub regionalnych
2.	Małe	Strata finansowa 101 – 5000	Niewielkie zakłócenie w działalności	Niewielkie obrażenia	Ograniczone informacje w mediach lokalnych lub regionalnych
3.	Średnie	Strata finansowa 5001 – 20000	Zakłócenie w działalności	Pewne obrażenia	Pewne informacje w mediach

					lokalnych lub regionalnych
4.	Poważne	Straty finansowe 20001 – 100000	Brak realizacji kluczowego celu	Poważne obrażenia	Pewne informacje w mediach ogólnokrajowych
5.	Katastrofalne	Straty finansowe powyżej 100001	Brak realizacji kluczowych celów	Utrata życia	Doniesienia prasowe w całym kraju

§7

1. Istotność ryzyka wyrażona jest jako iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz potencjalnych skutków jego wystąpienia. Określenie istotności ryzyka pozwala na dokonanie oceny i hierarchizacji ryzyka, tj. uporządkowanie zidentyfikowanych i oszacowanych rodzajów ryzyka ze względu na ich znaczenie, w zależności od stopnia, w jakim dane ryzyko zagraża realizacji zadań i celów Miejsko-gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie.
2. Istotność danego ryzyka określa się wartością liczbową od 1 do 25.
3. Celem identyfikowania istotności ryzyka, operuje się na matrycy ryzyka, określonej poniżej, zawierającej prezentację ryzyka w macierzy 5 x 5:

SKUTKI	5.	II-5	II-10	III-15	III-20	III-25
	4.	II-4	II-8	II-12	III-16	III-20
	3.	I-3	II-6	II-9	II-12	III-15
	2.	I-2	I-4	II-6	II-8	II-10
	1.	I-1	I-2	I-3	I-4	I-5
		1.	2.	3.	4.	5.
PRAWDOPODOBIENSTWO						

4. Wyróżnia się 3 poziomy ryzyka:

- a. Poziom wysokiego ryzyka – od III-15 do III-25 – ten obszar wymaga pilnej uwagi i działań;
- b. Poziom średniego ryzyka - od II-4 do II-12 – ten obszar wymaga omówienia i monitorowania, oraz w pewnych wypadkach podejmowania dalszych decyzji;
- c. Poziom niskiego ryzyka – od I-1 do I-4 – ten obszar reprezentuje najniższe zagrożenie dla instytucji.

§8

1. Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko o niskim poziomie istotności.
2. Ryzyko o średnim i wysokim poziomie istotności przekracza akceptowalny poziom ryzyka i wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających to ryzyko przez zmniejszenie jego skutków lub prawdopodobieństwa wystąpienia.
3. W stosunku do każdego rodzaju ryzyka na poziomie istotności w akceptowalnych granicach, można wskazać działania służące określeniu reakcji na to ryzyko.

§9

1. Metodami przeciwdziałaniu ryzyka są:
 - a. Kontrolowanie i ograniczanie ryzyka – działanie w celu zmniejszenia ryzyka. Przykładem tej formy jest stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej lub też prowadzenie dodatkowych procedur kontrolnych jak i usprawnianie procesów;
 - b. Przeniesienie ryzyka – przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu w formie np. ubezpieczenia lub zatrudnienie innego podmiotu do dokonywania określonych czynności w zakresie objętym ryzykiem;
 - c. Zakończenie działań obarczonych ryzykiem wewnętrznym;
 - d. Tolerancja ryzyka – świadome podjęcie ryzyka, tj. brak dodatkowych działań, wynikające z ograniczeń w zakresie możliwości działań lub ich zbyt wysokiego kosztu w stosunku do potencjalnych korzyści. Uzupełnieniem tej formy może być plan awaryjny.
2. Podstawowym rodzajem reakcji na ryzyko w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Janikowie jest kontrolowanie i ograniczanie ryzyka określone w §9 ust. 1 ppkt. a niniejszego regulaminu.

3. W celu przeanalizowania wyboru metody przeciwdziałania należy określić:
 - a. Przyczyny ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
 - b. Istniejące mechanizmy kontrolne stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia ryzyka;
 - c. Skuteczność istniejących mechanizmów kontroli.

§10

1. Zadaniem mechanizmów kontroli jest zapobieganie urzeczywistnianiu się ryzyka lub ograniczanie strat z niego wynikających. Każdy zastosowany mechanizm kontrolny powinien stanowić odpowiedź na konkretne ryzyko. Koszt wdrożenia mechanizmów kontroli nie może być wyższy niż uzyskanie dzięki nim korzyści.
2. Wyszczególnia się następujące mechanizmy kontroli:
 - a. Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej poprzez dokumentację procedur, instrukcji, zarządzeń dyrektora, zakresów czynności czy regulaminu organizacyjnego;
 - b. Dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych;
 - c. Podział obowiązków;
 - d. Nadzór;
 - e. Ciągłość działalności;
 - f. Ochrona zasobów, w tym ograniczenie dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informacyjnych;
 - g. Kontrola systemów informatycznych.

ROZDZIAŁ III

Odpowiedzialność, monitorowanie i raportowanie

§11

1. Zapewnienie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem należy do zadań dyrektora Miejsko-gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie.
2. W odniesieniu do każdego ryzyka ustalany jest właściciel ryzyka.

3. Wszyscy pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie są zobowiązaniu do aktywnego udziału w zarządzaniu ryzykiem, w szczególności przez:
 - a. Stosowanie się do obowiązujących regulacji w zakresie zarządzania ryzykiem;
 - b. Bieżące identyfikowanie ryzyka i informowanie o nim przełożonych;
 - c. Podejmowanie działań w celu zminimalizowania skutków ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

§12

1. Zbiorcza informacja na temat ryzyka przedstawiana jest w formie rejestru ryzyka, sporządzanego według wzoru określonego w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Rejestr ryzyka podlega zatwierdzeniu przez dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie.
3. Przed zatwierdzeniem rejestru ryzyka dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie podejmuje decyzję o:
 - a. Rodzaju reakcji na ryzyko w stosunku do każdego ryzyka;
 - b. Rodzaju działań zapobiegawczych lub korygujących, mających przeciwdziałać wystąpieniu danego ryzyka;
 - c. Częstotliwości raportowania, w zależności od poziomu istotności ryzyka.

§13

1. Identyfikacja, analiza i ocena ryzyka, jak i ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku dokonywane są raz w roku wraz z przygotowywaniem propozycji do rocznego planu działalności instytucji na rok następny.
2. Wstępnej identyfikacji, analizy i oceny ryzyka oraz ustalenia metod przeciwdziałaniu ryzyku dokonują pracownicy oraz dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie.
3. W przypadku istotnych zmian w instytucji należy dokonać aktualizacji zidentyfikowanych ryzyk.
- 4.

§14

1. Monitorowanie ryzyka jest procesem ciągłym, realizowanym na każdym szczeblu zarządzania, pozwalającym na podejmowanie decyzji przez dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie w odpowiednim czasie.
2. W ramach monitoringu, dokonuje się przeglądu aktualności ryzyka, adekwatności oceny oraz podjętych działań, jak i skuteczności mechanizmów kontroli i identyfikacji nowych ryzyk.
3. Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Janikowie przygotowuje do dnia 31 stycznia raport z zarządzania ryzykiem w roku minionym, wraz z wnioskami.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury
w Janikowie
Michał Zdeb
Michał Zdeb

Rejestr ryzyka										
Identyfikacja ryzyka				Analiza ryzyka			Odpowiedź na ryzyko			
Lp	Cel/ zadanie	Zidentyfikowane ryzyko – nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (P)	Skutki wystąpienia ryzyka (S)	Istotność ryzyka (5x4)	Działania podjęte	Reakcja na ryzyko	Działania planowane	Właściciel ryzyka (osoba odpowiedzialna)
1.										
2.										
3.										

Legenda:

- 1. Cel/zadanie** - cel/zadanie jednostki.
- 2. Nazwa ryzyka** - niepożądane zjawisko, które może wpłynąć na osiągnięcie celu/ realizacji zadania jednostki.
- 3. Opis ryzyka** - informacja, na czym polega zidentyfikowane ryzyko.
- 4. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (P)** - wartości przyznane w skali od 1 do 5 zgodnie z hasłowym opisem zawartym w regulaminie.
- 5. Skutki wystąpienia ryzyka (S)** - wartości przyznane w skali od 1 do 5 zgodnie z hasłowym opisem zawartym w regulaminie.
- 6. Istotność ryzyka** - iloczyn prawdopodobieństwa i skutków wystąpienia ryzyka ($P \times S$).
- 7. Działania podjęte** - działania już podjęte przez kierownika komórki organizacyjnej w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka, np. procedury postępowania (zarządzenia i instrukcje), nadzór funkcjonalny itd.
- 8. Reakcja na ryzyko** - reakcja kierownika komórki organizacyjnej na zidentyfikowane ryzyko. Istnieją następujące metody reakcji na ryzyko:
 - 1) kontrolowanie i ograniczanie ryzyka – symbol „K”;
 - 2) przeniesienie ryzyka – symbol „P”;
 - 3) zakończenie działań obciążonych ryzykiem wewnętrznym – symbol „Z”;
 - 4) tolerowanie ryzyka – symbol „T”.
- 9. Działania planowane** - działania, które zamierza podjąć kierownik komórki organizacyjnej w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka. W przypadku gdy działania podjęte są wystarczające, należy wpisać w kolumnie: „kontynuacja”.
- 10. Właściciel ryzyka (osoba odpowiedzialna)** - osoba, która jest odpowiedzialna za nadzór zagadnień w tym obszarze.

